

Baggrund og Status

I gennem de sidste 10–15 år er der sket en meget betydelig reduktion i tilgangen til *læreruddannelsen* (fra 196 hold i 1973 til 60 hold i 1986). I 1987 og i 1988 er der ekstraordinært optaget 63 hold på de 24 seminarier. Fra 1989 er det hensigten at optage 63 hold. Hertil kommer studiepladserne fra Det Nødvendige Seminarium, idet der samtidig hermed fremsættes lovforslag om, at statsstøtten til dette seminarium ophører.

De senest udarbejdede prognoser for *lærerbehovet* tyder ikke på, at tilgangen til læreruddannelsen foreløbig bør udvides væsentligt ud over dette niveau. Der kan i denne forbindelse peges på, at elevtallet i folkeskolen vil falde med ca. 15 pct. indtil 1996, og at de senere års stigning i lærertimeforbruget pr. elev forventes at ophøre.

På tilsvarende måde er tilgangen til *børnehave- og fritidspædagoguddannelserne* blevet reduceret fra 102 hold i 1982 til 70 hold i 1986 og i 1987. I 1988 er der ekstraordinært optaget 78 hold på de 25 seminarier. Fra 1989 er det hensigten at optage 70 hold. Tilgangen til *socialpædagoguddannelsen* har i samme periode været stigende (fra 36 hold i 1980 til 54 hold i 1984). I 1987 er der optaget 50 og i 1988 ekstraordinært 56 hold på de 15 seminarier. Fra 1989 er det hensigten at optage 50 hold.

En samlet optagelse af ca. 120 hold på de tre pædagoguddannelser (børnehavepædagog/fritidspædagog/socialpædagog) vil efter ministeriets vurdering af de seneste prognoser være tilstrækkelig til at dække behovet for pædagoger frem til år 2000.

Den kraftige begrænsning af uddannelsesaktiviteten på lærerseminarierne og børnehave- og fritidspædagogseminarierne uden tilsvarende reduktion i antallet af seminarier har ført til, at en stor del af institutionerne nu har *mindre aktivitet, end det ud fra faglige og pædagogiske grunde er ønskeligt*, og at deres lokale kapacitet ikke længere udnyttes effektivt.

Omkostningerne ved administration og bygningsdrift belaster budgetterne i urimeligt omfang, og de *samlede udgifter pr. studerende* er derfor steget betydeligt inden for de sidste 5–6 år til trods for, at der også på disse områder er foretaget procentvise reduktioner af bevillingsrammerne.

Siden 1981 har der været arbejdet med at *rationalisere den samlede drift* af seminarierne/institutionerne gennem sammenlægning og nedlæggelse af seminarier og ved etablering af samdrift af flere uddannelser på én institution. Som led heri er der gennemført følgende:

1982: Oprettelse af socialpædagogiske »afdelinger« ved Haderslev og Jelling statsseminarier.

1983–86: Afvikling af læreruddannelsen og opret-

telse af socialpædagoguddannelsen ved Gedved Statsseminarium.

1983–86: Sammenlægning af Frederiksberg og Hellerup seminarier og oprettelse af Gentofte socialpædagogiske Seminarium i Hellerup.

1984: Sammenlægning af Blågaard Seminarium og Statsseminariet på Emdrupborg.

1984–87: Afvikling af læreruddannelsen og oprettelse af socialpædagoguddannelsen ved Ranum Statsseminarium.

1986: Afvikling af læreruddannelsen ved Th. Langs Seminarium og overdragelse af seminariets HF-kursus til Århus Amtskommune.

1988: Nedlæggelse af Statens socialpædagogiske Seminarium i København.

1988: Sammenlægning af Seminariet for Småbørnspædagoger og Tårnby Børnehaveseminarium.

Situationen er herefter den, at der pr. 1. august 1988 findes:

24 *lærerseminarier* med i alt 63 spor/hold, heraf 3 ekstraordinære. Hertil kommer 36 studiepladser ved Det Nødvendige Seminarium.

25 *børnehave- og fritidspædagogseminarier* med i alt 78 spor/hold, heraf 9 ekstraordinære (i forhold til de på finanslovsforslaget for 1988 forudsatte 69 hold).

15 *socialpædagogiske seminarier* med i alt 56 spor/hold, heraf 6 ekstraordinære.

Lovforslagets forberedelse

På den foran beskrevne baggrund fremlagde undervisningsministeren i forbindelse med offentliggørelsen af finanslovsforslaget for 1989 »*Skitse til en plan for rationalisering af seminariedriften gennem sammenlægning og flytning af institutioner*« (30. august 1988). Hovedindholdet af planen er gengivet som *bilag 11* til lovforslaget.

Undervisningsministeren opfordrede samtidig amtsborgmestrene, Københavns overborgmester og borgmesteren på Frederiksberg til at indtræde i 3 *regionale udvalg*, der fik til opgave hver for deres område at gennemgå planen i enkeltheder og eventuelt pege på andre eller yderligere løsningsmuligheder. Hensigten hermed var tillige, at de lokale synspunkter og interesser kunne blive genstand for en samlet behandling og vurdering i regionen.

De tre regioner omfattede:

- 1) Hovedstadsområdet, Vestsjællands og Storstrøms amter (formand for udvalget: fhv. rektor og undervisningsinspektør, Tage Kampmann)
- 2) Fyns, Sønderjyllands, Ribe og Vejle amter (formand for udvalget: højskoleforstander Hans Henningsen)